

Uchwała nr
Rady Miejskiej w Giżycku
z dnia

w sprawie: **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2019, poz. 506 ze zm.) oraz art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2019 poz. 852 ze zm.) Rada Miejska w Giżycku uchwała, co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Giżycka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od dnia 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady

/-/

dr Robert Kempa

Z up. Burmistrza Miasta

Cezary Piórkowski
Zastępca Burmistrza Miasta

Sponębnia:

DYREKTOR
CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEN
I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

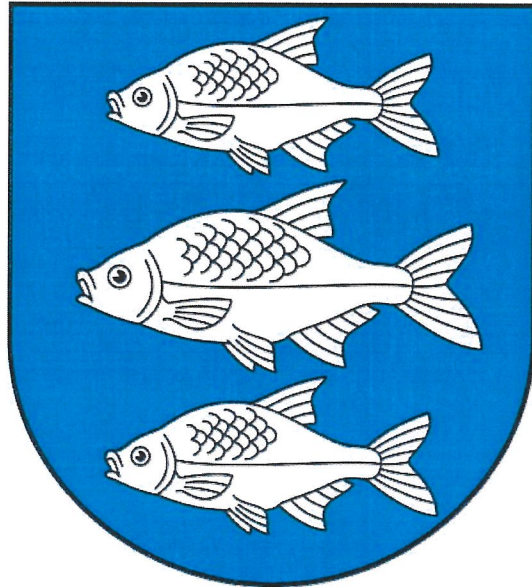
Ewa Ostrowska

Kamila Połec
RADCA PRAWNY
OL-1555

Załącznik do uchwały nr

Rady Miejskiej w Giżycku

z dnia

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Giżycka

Giżycko, styczeń 2020

ROZDZIAŁ I

1. WPROWADZENIE

Narkomania jest od lat problemem w skali globalnej. Powoduje ograniczenia rozwoju gospodarczego krajów biednych, angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe w krajach bogatych. Narkomania wiąże się z takimi problemami społecznymi jak: ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, prostytutka, przemoc, bezdomność, hazard, alkoholizm. Zjawisko to jest jednym z poważniejszych zagrożeń dla dzieci i młodzieży. Problem ten jest współcześnie dostrzegalny w szkołach, miejscach spotkań, czy innych ogólnodostępnych miejscach, gdzie w sposób anonimowy można łatwo sprzedać czy zażyć narkotyki.

Zażywanie środków psychoaktywnych jest silnie związane z relacjami rodzinnymi, z wykluczeniem ze środowiska rówieśników czy ze zjawiskiem przemocy. Dlatego najbardziej efektywnym sposobem zwalczania i zapobiegania narkomanii są działania kompleksowe. Począwszy od szkół wspieranych przez rodziny i inne środowiska, które mają wpływ na wychowanie, poprzez służbę zdrowia, policję po media. Dlatego tak istotną rolę w zapobieganiu narkomanii odgrywa profilaktyka i edukacja dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli. Poszerzając wiedzę na temat narkomanii, rozpoznawania i ograniczania zagrożeń, kształtowania u dzieci i młodzieży zdrowych wartości, zachowań i postaw można umiejętnie zapobiegać problemom używania środków psychoaktywnych.

Dodatkowym zagrożeniem dla młodzieży w ostatnich czasach było pojawienie się na rynku tzw. „dopalaczy”, których skład chemiczny nie jest do końca znany. Stąd też dalsza potrzeba położenia dużego nacisku na profilaktykę i przekazywanie wiedzy o negatywnych skutkach używania „dopalaczy” wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

2. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Podstawą prawną działań związanych z zapobieganiem narkomanii w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r, poz. 852 ze zm). Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

Ustawa precyzuje również zadania własne gminy realizowane w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Program ten jest dokumentem określającym politykę miasta wobec

problemu narkomanii w ścisłej kooperacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz lokalną strategią rozwiązywania problemów społecznych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych na terenie Miasta Giżycka w latach poprzednich w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Program uwzględnia zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia **na lata 2016-2020**, w szczególności treści zawarte w ramach celu operacyjnego 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Program opiera się na następujących aktach prawnych i dokumentach:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r, poz. 852 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.)
4. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r.
5. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW NARKOMANII

Z „Raportu o stanie narkomanii w Polsce w 2019 r.”, który został opracowany Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii wynika, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Używanie alkoholu w ciągu ostatniego roku odnotowano na poziomie 89,7%, podczas gdy w przypadku narkotyków odsetek wyniósł 5,4 % (dane dla osób w wieku 15-64 lata). W przypadku młodych dorosłych (15-34 lata) rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji. W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10,4%, mimo to Polska nadal znajduje się w grupie krajów o niższych wskaźnikach. Według ostatniego badania Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Kantar Polska z 2018 roku w populacji generalnej marihuana była najczęściej używanym narkotykiem z odsetkiem 12,1%. Do jej zażywania przyznało się 7,8% badanych w wieku 15-34 lata (2018 rok). Natomiast w całej

badanej populacji (15-64 lata) wyższy odsetek odnotowano wśród mężczyzn – 16,4% niż wśród kobiet – 7,7 %. Największy odsetek osób, które podejmowały leczenie zgłaszały problemy z marihuaną jako przyczynę rozpoczęcia leczenia z powodu uzależnień. Drugą substancją, z powodu której osoby podejmowały leczenie, jest amfetamina. Jest ona o wiele rzadziej używana w populacji generalnej. Do zażywania amfetaminy w ciągu ostatniego roku przyznało się 1,4% badanych (15-34 lata). Kokaina należy do grupy nielegalnych substancji psychoaktywnych, których poziom rozpowszechnienia nie jest wysoki w Polsce. Wyniki badań w populacji generalnej pokazują, że wśród młodych dorosłych odsetek użytkowników wyniósł 0,5% .

Wyniki badań wśród osób dorosłych pokazują, że na tle Europy poziom rozpowszechnienia używania narkotyków, w tym najbardziej popularnej marihuany, w Polsce nie jest wysoki. W Polsce odsetek wyniósł 7,8%, dla porównania: Francja 21,8 %, Włochy 20,9 %, Czechy 19,3 %. Inny obraz sytuacji mamy w przypadku używania przetworów konopi przez młodzież. Według badań ESPAD przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej odsetek użytkowników marihuany i haszyszu wśród polskiej młodzieży w wieku 15-16 lat znajduje się powyżej średniej europejskiej, która dla Polski wyniosła 24%, a dla pozostałych badanych krajów – 16%. Najnowsze dane mogą wskazywać na zmniejszanie się liczby zgonów z powodu narkotyków, jak również liczby zakażeń z powodu iniekcyjnego używania narkotyków.

Jednakże warto podkreślić niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia śmiertelnymi przedawkowaniami z powodu nowych opioidów z grupy nowych substancji psychoaktywnych (NSP). Do lutego 2019 roku Główny Inspektorat Sanitarny, posiadał wiedzę na temat 73 przypadków zgonów mogących mieć związek z użyciem NSP w Polsce w 2018 r. W raporcie Głównego Inspektora Sanitarnego „Nowe narkotyki w Polsce 2017-2018” dane te zostały uzupełnione o informacje z zakładów medycyny sądowej i laboratoriów toksykologicznych, wykonujących badania materiału pobranego od zmarłych. Łącznie odnotowano liczbę 162 zgonów (w tym 1 w województwie warmińsko-mazurskim).

Ostatnie badanie dotyczące nowych substancji psychoaktywnych (nowych narkotyków – dopalaczy) zostało przeprowadzone pod koniec 2018 przez Fundację CBOS oraz KBPN wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Ich wyniki wyraźnie pokazują spadek używania NSP wśród młodzieży. Odsetek badanych, którzy eksperymentowali z tymi substancjami według badania z 2018 roku, jest poniżej poziomu z 2008 roku – 2,6%. Po 1,5% badanych używało „dopalaczy” w ciągu ostatniego roku, a w ciągu ostatniego miesiąca 0,7%. Są to najniższe wskaźniki od początku prowadzenia badań – to jest od roku 2008.

Podobne wyniki zostały opisane w raporcie z 2018 r. „Młodzież” (badanie CBOS na zlecenie KBPN), które potwierdzają, że od 2003 roku dostępność narkotyków raczej maleje. Niemniej

jednak odsetek badanych, którzy w 2018 roku otrzymali propozycję kupna narkotyków, nieznacznie wzrósł. Jednocześnie połowa uczniów – najwięcej od 2003 roku – zadeklarowała, że nie zna osoby zażywającej jakąś substancję psychoaktywną. Najpopularniejsze były i pozostają marihuana lub haszysz oraz – co charakterystyczne – leki uspokajające i nasenne (niewymagające recepty od lekarza). Z kolei od 2008 roku dostępność i używanie „dopalaczy” zmniejszają się.

Lokalna diagnoza w zakresie narkomanii opiera się na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku szkolnym oraz danych przekazanych przez Komendę Powiatową w Giżycku, Straż Miejską oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a także informacji uzyskanych od dyrektorów i pedagogów szkół.

Z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji wynika, że w roku 2019 o popełnienie przestępstw przeciwko Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii podejrzanych były 42 osoby. Z kolei giżycka Straż Miejska w roku 2019 nie odnotowała na terenie miasta Giżycka zdarzeń z udziałem osób pod wpływem narkotyków i innych substancji odurzających.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku objął w roku 2019 opieką 6 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej spowodowaną narkomanią. Do punktu konsultacyjnego prowadzonego przez Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w 2019 r. zgłosiło się 15 osób z problemami związanymi z używaniem środków psychoaktywnych. Udzielono im pomocy psychologicznej i wskazano możliwości podjęcia terapii.

Miejscowe szkoły nie odnotowały przypadków znalezienia narkotyków i innych środków odurzających na terenie szkoły. Dyrektorom szkół sporadycznie znane są sytuacje, że uczniowie przebywali pod wpływem środków odurzających poza terenem szkoły. Przeprowadzane w szkołach ankiety wskazują, że nieliczni uczniowie przyznają się do używania substancji psychoaktywnych lub znają osoby ze swojego otoczenia, które takie substancje zażywają.

4. PODSTAWOWE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska zażywania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Osiągnięcie celu zapewnią następujące działania:

- 1) Tworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych adekwatnego do istniejącej na terenie miasta skali potencjalnego zagrożenia narkomanią w celu wyeliminowania lub przynajmniej redukcji czynników prowadzących do uzależnienia.
- 2) Kontynuowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym na temat zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
- 3) Tworzenie spójnego systemu przeciwdziałania narkomanii poprzez międzyinstytucjonalną i merytoryczną współpracę oraz koordynację działań wszystkich podmiotów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych m. in. w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- 4) Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację nowoczesnych programów profilaktycznych.
- 5) Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (szczególnie z grup podwyższonego ryzyka), np. świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych jako uniwersalnych form oddziaływania profilaktycznego, edukacyjnego i wychowawczego.

5. REALIZATORZY

- 1) Jednostką wskazaną do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej, które jest równocześnie koordynatorem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień oraz integracji społecznej na terenie miasta Giżycka.
- 2) Instytucje, służby, stowarzyszenia, osoby prawne i nie posiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, które realizują zadania wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są przede wszystkim dochody budżetu gminy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki narkomanii korespondują ściśle z zadaniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Wspieranie - w miarę potrzeb - rozwoju placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych.
2. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz zagrożonych uzależnieniem
3. Prowadzenie działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Wspomaganie grup terapeutycznych oraz grup wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
5. Stwarzanie warunków do rozwoju specjalistycznych programów dla osób uzależnionych od narkotyków dla ich rodzin, a w szczególności dla osób nieletnich.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i konsultacyjno-prawnego w zakresie problemów związanych z narkomanią.
2. Udzielanie pomocy dzieciom zagrożonym narkotykami poprzez zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych.

3. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu psychoaktywnym.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Dofinansowywanie profesjonalnych programów profilaktycznych, dla dzieci młodzieży oraz ich rodziców na terenie szkół, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych¹.
2. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.
3. Zakup, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych.
4. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.
5. Organizowanie porad, konferencji, imprez lokalnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów z narkomanią.
6. Przeprowadzenie okresowych badań i sondaży opinii publicznej, lokalnych diagnoz i ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów i zagrożeń związanych z narkotykami, a także stan istniejących zasobów w sferze ich rozwiązywania oraz efektów dotychczas prowadzonych działań.
7. Dofinansowywanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, psychologów i innych osób pracujących z młodzieżą, - niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej.
8. Prowadzenie konkursów o tematyce uzależnień i wiedzy o zdrowiu wśród dzieci i młodzieży.

¹ www.programyrekomendowane.pl

9. Promowanie zdrowego trybu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego .
10. Realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów, imprez organizowanych przez miasto oraz dni profilaktyki w szkołach.
11. Organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.
13. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku.

Zadanie 4

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz instytucjami w zakresie zapobiegania narkomanii.
2. Monitorowanie i uaktualnianie danych na temat instytucji, placówek oraz osób prowadzących działania profilaktyczne i lecznicze.
3. Współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii – stosowanie wyznaczonych przez Biuro standardów realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym.
4. Włączanie się w realizację ogólnopolskich programów profilaktycznych. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych.

Zadanie 5

Ocena zjawiska narkomanii, jego rozmiarów i związanych z nim zagrożeń na terenie miasta.

1. Wymiana informacji między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie narkomanii na poziomie lokalnym
2. Diagnozowanie zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie miasta.

ROZDZIAŁ III

USTALENIA DODATKOWE

1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii ma charakter ramowy, a jego realizację określa plan wydatków określony w budżecie miasta.
2. Burmistrz Miasta składa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca roku następnego.

Oprac. Ewa Ostrowska, Dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku

Uzasadnienie do uchwały Rady Miejskiej w Giżycku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii dla Miasta Giżycka**

Prowadzenie działań związanych z zapobieganiem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii precyzuje zadania własne gminy realizowane w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Program ten jest dokumentem określającym politykę miasta wobec problemu narkomanii w ścisłej kooperacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program będzie realizowany przez Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku i inne instytucje.

DYREKTOR
CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEN
I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
Ewa Ostrowska